

τα ΤΕΙ δεν είναι οι φτωχοί συγγενείς της εκπαίδευσης

μια συνέντευξη του Προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας

Δ. Νίνος*

Σε όλη αυτή τη συζήτηση που γίνεται για την παιδεία αυτή την εποχή, ποιος ο ρόλος των ΤΕΙ;

Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται αναμφισβήτητα από μεγάλες κινητοποιήσεις και πρωτοβουλίες για τα εκπαιδευτικά ζητήματα. Κατά ένα παράδοξο τρόπο όμως, και παρά το γεγονός ότι το οικοδόμημα της ελληνικής παιδείας είναι ενιαίο, τα θέματα που το αφορούν αντιμετωπίζονται αποσπασματικά.

Το νομοσχέδιο για την ανώτατη εκπαίδευση εμφανίζεται αιφνιδιαστικά για να «επιλύσει» προβλήματα που το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα επωάζει ήδη από τα στάδια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η παιδεία θα πρέπει να επανεξετασθεί στο σύνολό της ξεκινώντας από το δημοτικό, διότι φτάνοντας στο Πανεπιστήμιο ή το ΤΕΙ έχεις να αντιμετωπίσεις μια διαμορφωμένη κατάσταση με πολλά τρωτά και σφάλματα.

Στο σημείο αυτό ο ρόλος των Ιδρυμάτων μας μπορεί να είναι καταλυτικός, διότι τα ΤΕΙ ιδρύθηκαν για να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Διεκδικούν

το δικό τους κομμάτι στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης, με τη δική τους δυναμική και με ρόλο διακριτό από αυτόν των Πανεπιστημίων και δεν επιδιώκουν όπως κάποιοι ισχυρίζονται την ισοπεδωτική εξίσωση με τα Πανεπιστήμια χωρίς παράλληλα να διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή και τα αναγκαία εφόδια.

Ο ρόλος τους κατά την περίοδο αυτή συνίσταται στο να κατοχυρώσουν τον αμιγή τεχνολογικό τους χαρακτήρα και να εμποδίσουν την εκάστοτε κρατική εξουσία να προωθήσει την παιδεία δυο ταχυτήτων.

Χρειάζεται γενναία χρηματοδότηση, ώστε τα ΤΕΙ να αποκατασταθούν στα μάτια των Ελλήνων, οι οποίοι εξακολουθούν να τα θεωρούν ως δεύτερη επιλογή έπειτα από μια αποτυχημένη απόπειρα εισαγωγής σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Ελλάδα; Θεωρείτε δίκαιο ή και απαραίτητο να εξομοιωθούν τα ΤΕΙ με τα ΑΕΙ;

Έχει επικρατήσει η εσφαλμένη άποψη ότι τα ΤΕΙ επιδιώκουν να εξομοιωθούν με τα πανεπιστήμια. Η άποψη μάλιστα αυτή έχει συχνά λειτουργήσει ανασταλτικά σε περιόδους κατά τις οποίες τα Ιδρύματά μας έδιναν μεγάλους αγώνες

Στη Μεγάλη Βρετανία τα Polytechnics γίνανε Πανεπιστήμια, αντίθετα η Γερμανία κρατάει τα Fachhochschule. Ποιο το μέλλον των ΤΕΙ στην

*Καθηγητής, Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

για την κατοχύρωση θεσμικών και οικονομικών τους δικαιωμάτων. Και δεν είναι βέβαια τυχαίο το γεγονός ότι συγκεκριμένοι συντεχνιακοί και πανεπιστημιακοί κύκλοι επιμελημένα την άφηναν να αιωρείται για να παρομοιάσουν τα ΤΕΙ ως το γίγαντα με τα ξύλινα πόδια, το διεκδικητή που εμφανίστηκε από το πουθενά για να απαιτήσει δικά τους κερτημένα δεκαετιών.

Τίποτε από αυτά δεν ισχύει. Τα ΤΕΙ ιδρύθηκαν για να καλύψουν το κενό, την ανυπαρξία της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης, τη σύνδεσή της με την ελληνική αγορά εργασίας, τη διαρκή προσαρμογή της στις ευρωπαϊκές αλλά και διεθνείς εξελίξεις και προς αυτό το στόχο χαρασσόταν και εξακολουθεί να χαράσσεται η εκάστοτε στρατηγική τους.

Αυτή τη στιγμή πολλά Τμήματα ΤΕΙ λειτουργούν με τρόπο υποδειγματικό ανταποκρινόμενα ακόμη και στα πλέον αυστηρά ευρωπαϊκά πρότυπα, γεγονός που αποδεικνύεται από την ποιότητα των διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων συνεργασίας στα οποία αυτά συμμετέχουν με πανεπιστήμια του εξωτερικού. Όταν μάλιστα υπάρχουν πανεπιστημιακά Τμήματα που η ποιότητα της εκπαίδευσης περιορίζεται μόνο στον τίτλο. Η φειτινή άνοδος των βάσεων σε πολλά Τμήματα ΤΕΙ αποτελεί αδιάσειστο τεκμήριο.

Θεωρούμε δίκαιο το να εξομοιωθούμε οικονομικά με τα πανεπιστήμια, από την άποψη ότι επί δεκαετίες βιώνουμε τις συνέπειες τις ελλιπούς χρηματοδότησης σε σχέση με αυτά που ανέκαθεν αποτελούσαν τους ευνοούμενους της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής. Χρειάζεται γενναία χρηματοδότηση ώστε τα ΤΕΙ να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας το ρόλο τους επιτυχώς και να αποκατασταθούν στα μάτια των Ελλήνων που εξακολουθούν να τα θεωρούν ως τη δεύτερη επιλογή μετά από μια αποτυχημένη απόπειρα εισαγωγής σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Είναι βέβαιο ότι υπάρχουν Τμήματα ΤΕΙ όπως επίσης και Πανεπιστημιακά Τμήματα που δημιουργήθηκαν χωρίς να έχει προηγηθεί ο

απαραίτητος προγραμματισμός, γεγονός που συνηγορεί είτε υπέρ της κατάργησής τους είτε υπέρ της μετεξέλιξής τους, αφού προηγηθεί σχετική μελέτη όλων των παραμέτρων. Ένα είναι βέβαιο, η διαρκής ίδρυση νέων Τμημάτων μόνο προβλήματα συσσωρεύει. Δεν προσφέρει λύσεις.

Χρειάζεται...

γενναία χρηματοδότηση ώστε τα ΤΕΙ να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας το ρόλο τους επιτυχώς και να αποκατασταθούν στα μάτια των Ελλήνων που εξακολουθούν να τα θεωρούν ως τη δεύτερη επιλογή μετά από μια αποτυχημένη απόπειρα εισαγωγής σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Κάποια ΤΕΙ συνεργάζονται με πανεπιστήμια του εξωτερικού και προσφέρουν μεταπτυχιακές σπουδές με αναγνώριση μάλιστα και από το ΔΟΑΤΑΠ. Είναι μια τάση που πιστεύετε θα συνεχιστεί;

Η σύμπραξη Τμημάτων ΤΕΙ με πανεπιστημιακά Τμήματα του εσωτερικού ή του εξωτερικού για τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων αποτέλεσε για τα πρώτα τη διέξοδο που δεν τους πρόσφερε η ελληνική νομοθεσία, η οποία μερίμνησε τυπικά για την ανωτατοποίησή τους με το Ν.2916/2001, ουσιαστικά όμως αμφισβητεί τουλάχιστον κάποια από αυτά, εφόσον εξακολουθεί να διατηρεί σε εκκρεμότητα το θέμα της κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων πολλών Τμημάτων ΤΕΙ.

Βέβαια το γεγονός ότι υπάρχουν σήμερα Τμήματα ΤΕΙ που έχουν μακροχρόνιες συνεργασίες με διεθνώς αναγνωρισμένου κύρους πανεπιστημιακά Τμήματα του εξωτερικού αποδεικνύει περίτρανα ότι τα ΤΕΙ μπορούν να ανταποκριθούν άψογα στο ρόλο τους διαμορ-

φώνοντας το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο σε συνδυασμό με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή άσκηση και αναπτύσσοντας τεχνολογία και καινοτομίες σε σύγχρονα τεχνολογικά πεδία. Ευχής έργον θα ήταν να δοθεί επιτέλους η δυνατότητα στα ΤΕΙ να προχωρήσουν στη δημιουργία αυτόνομων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, κάτι που όπως φαίνεται είναι στις προθέσεις του ΥΠ.Ε.Π.Θ., πάντοτε όμως υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Πόσο εύκολο είναι να διοικήσει κανείς ένα τέτοιο ίδρυμα. Πως ξεπερνιέται η γραφειοκρατία και πως διασφαλίζονται οι αξιολογικές και διαφανείς διαδικασίες;

Το ΤΕΙ Αθήνας είναι τρίτο κατά σειρά μεγέθους ίδρυμα ανωτάτης εκπαίδευσης στη χώρα μας και πρώτο μεταξύ των ΤΕΙ με 600 μόνιμους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, 1.700 έκτακτους εκπαιδευτικούς, 350 διοικητικούς υπαλλήλους και Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό ενώ ο αριθμός των σπουδαστών του ανέρχεται σε 35.000 περίπου. Από μόνοι τους οι αριθμοί δίνουν μια πρώτη εικόνα των τεράστιων προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει η Διοίκηση ενός τόσο μεγάλου Ιδρύματος.

Προσωπικά θεωρώ ότι οι πολύπλοκες διαδικασίες λειτουργούν κυρίως ανασταλτικά, διότι στερούν από την αγωνιστικότητα και το όραμα της δημιουργίας, που διακατέχει όλους εμάς που ασκούμε διοίκηση συνειδητά. Για το λόγο αυτό δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες παρεμβαίνω προσωπικά τόσο σε επίπεδο ΤΕΙ όσο και προς τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, ώστε να απλοποιησω ή και να παρακάμψω γραφειοκρατικές διαδικασίες που κατατρώνουν τον πολύτιμο και δυστυχώς λιγοστό χρόνο μας.

Εντούτοις, οφείλω να ομολογήσω, ότι υπήρξαν περιπτώσεις στο παρελθόν που η γραφειοκρατία λειτουργήσε προληπτικά, διότι αποθάρρυνε τη

λήψη πρωτοβουλιών που θα είχαν επιζήμιες συνέπειες για το μέλλον του Ιδρύματος. Βέβαια αυτό δε δικαιώνει την τυφλή μας προσήλωση σε τυπικές διαδικασίες που άλλωστε δεν εγγυώνται πάντοτε την αξιοκρατία και τη διαφάνεια. Η ερμηνεία ενός νόμου δεν εμπεριέχει πάντοτε αντικειμενικότητα.

Κατά πόσο η κεντρική κρατική εξουσία στραγγαλίζει την αυτονομία των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ στην χώρα;

Αν και το ρήμα «στραγγαλίζει» ακούγεται βαρύ και προκαλεί ιδιαίτερα αρνητικά συναισθήματα, εντούτοις δεν απέχει και πολύ από την πραγματικότητα. Η εκάστοτε κρατική εξουσία διαμορφώνει το δικό της τοπίο μέσα στο οποίο καλούνται να λειτουργήσουν τα ΤΕΙ και δυστυχώς για εμάς το τοπίο αυτό είναι πάντοτε θολό.

Οι διαρκείς τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας σε συνδυασμό με την παραδοσιακή πλέον υποχρηματοδότηση των Ιδρυμάτων μας όχι μόνον δεν επιλύουν τα υφιστάμενα αλλά προκαλούν πλήθος νέων προβλημάτων, όχι μόνον δεν απλοποιούν τις ήδη πολύπλοκες διαδικασίες, αλλά τις «εμπλουτίζουν» με νέες

Η κεντρική κρατική εξουσία στραγγαλίζει Πανεπιστήμια και ΤΕΙ

παραμέτρους και κριτήρια αξιολόγησης.

Τα διάφορα αιτήματά μας δικαιώνονται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. για να σκοντάψουν κατά την υλοποίησή τους στο Υπουργείο Οικονομικών και τούμπάλιν.

Η οικονομική μας εξάρτηση από τα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού, χωρίς τα οποία θα ήταν αδύνατη η κάλυψη του συνόλου των πάγιων και διαρκών μας αναγκών, αποτελεί μόνιμο μοχλό πίεσης της εκάστοτε κυβέρνησης και τροχοπέδη σε κάθε πρωτοβουλία αυτονομίης μας.

Όσοι μάλιστα περιορισμοί δεν προβλέπονται από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική, περιλαμβάνονται στο δημόσιο λογιστικό που

φροντίζει να συντηρεί το αυστηρά γραφειοκρατικό μας σύστημα, όπου κάθε απόκλιση από την πεπατημένη, σε ό,τι και εάν αυτή στοχεύει, είναι καταδικασμένη σε αποτυχία.

Στο σημείο αυτό θέλω να επισημάνω ότι η κρατική εξουσία δεν θα ήταν τόσο αποτελεσματική στο ρόλο της αυτό, εάν και τα ίδια τα ΤΕΙ δεν το επέτρεπαν, ιδιαίτερα σε κάποιες περιπτώσεις όπου επικρατούν τα ίδια οφέλη του γενικού.

Αναδημοσίευση από την Εφημερίδα τα "ΝΕΑ", Δευτέρα 18 Δεκεμβρίου 2006
Η συνέντευξη δόθηκε στον Φαίδωνα Γ. Α. Κυδωνιάτη.

ΔΗΜΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ

Ιστορικό Λεύκωμα για το Χαϊδάρει

Λίγο πριν το τέλος του 2006 ο δήμος Χαϊδαρίου παρουσίασε το πολυτελές λεύκωμα με τίτλο Χαϊδάρει. Συνάντηση με την ιστορία, το οποίο επιμελήθηκε ο αν. καθηγητής και προϊστάμενος του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ιδρύματός μας δρ. Πύργος Παννακόπουλος. Το έργο αναφέρεται στην ιστορία της πόλης περιγράφοντας -με λέξεις και εικόνες- τέσσερα χαρακτηριστικά σημεία της. Την Ιερά οδό, τη μονή Δαφνίου, το Παλατάκι και το στρατόπεδο Χαϊδαρίου. Παράλληλα αναφέρεται στα σημαντικά ιστορικά γεγονότα που έχουν συνδεθεί με τους χώρους αυτούς.

Όπως αναφέρει ο κ. Παννακόπουλος στο εισαγωγικό του σημείωμα « το λεύκωμα στα τέσσερα κεφάλαια του παρουσιάζει τέσσερις στιγμές στο χρόνο, τέσσερις ιστορικές περιόδους, τέσσερις χώρους που καθορίζουν την ιστορική διαδρομή του Χαϊδαρίου.

Στο τέλος εκάστου κεφαλαίου έχουν προστεθεί, με ευθύνη του Δήμου, κείμενα που συνδέουν το χτες με το σήμερα. Εκεί μπορεί ο αναγνώστης να δει τις προσπάθειες του Δήμου Χαϊδαρίου να διασώσει και να προβάλλει την ιστορία του• να διαμορφώσει, να συντηρήσει και να αναδείξει χώρους και μνημεία που ανήκουν στους δημότες του αλλά και σε όλους τους Έλληνες.

Το βιβλίο, λιτό, ακριβές και εύστοχο αποκαλύπτει εξαρχής το στόχο του: να φωτίσει το σημαντικό, το ξεχωριστό, το σπουδαίο- να παρουσιάσει το παρελθόν του Χαϊδαρίου, συμβάλλοντας έτσι και στη διαμόρφωση μιας ορθολογικής άποψης για τη διαχείριση του παρελθόντος αυτού».

4

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΟΜΙΛΙΕΣ

